LV/2006. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2006. JÚNIUS 16.

Személyi rész — Akadémiai kitüntetések a 2006. évi májusi rendes közgyűlésen 68

A Magyar Tudományos Akadémia 2006. május 8–9-i közgyűlésének határozatai 70

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2006. április 18-án megtartott üléséről 73

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2006. március 13-i ülésének állásfoglalásai 76

Közlemények — Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről . . . 76

Pályázati felhívások — főigazgató-helyettesi munkakör betöltésére, Pedagógus Kutatói Pályadíjra, Oláh György-díjra, Novecardin-díjra és Zemplén Géza-díjra 77

Fogadóórák — a Magyar Tudományos Akadémia elnökénél és főtitkáránál 78

SZEMÉLYI RÉSZ

Akadémiai kitüntetések a 2006. évi májusi rendes közgyűlésen

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége a 2006. évi **Akadémiai Aranyérmet**

MICHELBERGER PÁL
akadémiai rendes tagnak,

az Academia Europaea, az Aacademia Scientiarum et Artium Europaea tagjának, az Eötvös Loránd-díj, a Magyar Köztársaság Érdemrend középkeresztje, a Széchenyi-díj és Eötvös József-díj tulajdonosának adományozta

korszakokat átölelő sokoldalú munkásságáért, mely egyformán sikeres az ipari, egyetemi és akadémiai pályáján csakúgy, mint a nemzetközi szakmai életben, s amelynek kiemelkedő állomásai az Ikarus buszcsalád számos típusának tervezése, autóbuszok borulásbiztonsági kutatása, iskolateremtő nyolc magyar nyelvű szakkönyve, műegyetemi rektorsága a rendszerváltás éveiben, munkája az akadémia alelnökeként, és az – elsősorban a járműiparhoz kapcsolódó – nemzetközi szervezetekben kifejtett vezetői tevékenysége.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége **Wahrmann Mór-érmet** adományozott

CSÁNYI SÁNDORNAK,

az OTP Rt. elnök-vezérigazgatójának, a magyar bankrendszer és gazdaság hazai és külföldi versenyképességének növelése érdekében kifejtett tevékenységéért, valamint a tudomány és a kultúra támogatására létesített mecenatúráért.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége **Akadémiai Díjban** részesítette

BARTA GYÖRGYIT, az MTA doktorát, a Regionális Kutatások Központja Közép- és Észak-magyarországi Intézetének igazgatóját,

a magyar ipar területi folyamatainak több évtizedes, nagy nemzetközi elismerést szerzett kutatásáért, különösen „A magyar ipar területi folyamatai 1945–2000” c. monográfiájáért. A mű rávilágít, hogy mennyire jellemzi és befolyásolja az ország ipari gazdaságának működését térbeli szerkezete. Az egész gazdaság mechanizmusára kiterjedően fél évszázad magyar ipar-fejlődésének összehasonlító elemzését végezte el, s bizonyította a korszerű ipar jelentőségét hazánk felzárkózási kísérleteiben;

CSÖRGŐ TAMÁST, az MTA doktorát, az MTA KFKI Részecske és Magfizikai Kutatóintézet tudományos tanácsadóját,

az elméleti és a kísérleti nehézion-fizika területén elért, jelentős nemzetközi visszhangot kiváltó tudományos eredményeiért és az ilyen irányú hazai kutatások iskolateremtő szervezéséért;

FARKAS JÓZSEFET, a műszaki tudomány doktorát, a Miskolci Egyetem Anyagmozgatási és Logisztikai Tanszék emeritusz professzorát,

a hegesztett szerkezetek maradó feszültségeinek meghatározása, a vékonyfalú szelvények stabilitására vonatkozó hatása terén elért elméleti eredményeiért, a fémszerkezetek, hegesztett szerkezetek analízisében és optimálásában kifejtett munkájáért, különös tekintettel a bordázott lemezek és héjak, és a cellalemezek analízisére, illetve optimálására, a költségfüggvény figyelembe vételével. Az elmúlt években számos szakkönyvet és folyóiratcikket jelentetett meg. Tevékenysége kimagaslóan eredményes volt a fémszerkezetek műszaki egyetemi oktatásának fejlesztésében, valamint a tudományos, akadémiai és egyetemi közéletben;

HAJDÚ MIHÁLYT, a nyelvtudomány doktorát, nyugállományú egyetemi tanárt,

aki a magyar névtani kutatások évtizedek óta legaktívabb szervezője, számos névtani kötet és tanulmány szerzője, névtani sorozatok és folyóirat alapítója és szerkesztője, névtani gyűjtések kezdeményezője és kiadója, az egyetemi névtani oktatás első magyar egyetemi tankönyvének szerzője;

KARDOS JULIANNÁT, a kémiai tudomány doktorát, az Kémiai Kutatóközpont tudományos osztályvezetőjét,

az élő sejtek transzmembrán ionfluxusai kinetikájának vizsgálatában és a kémiai ingerületátvitel mechanizmusának kutatásában elért nemzetközileg is elismert eredményeiért. Meghonosította a radioaktív- és fluoreszcens-nyomjelzéses, továbbá kémiai gyorskinetikai mérési módszereket kombináló kísérleti technikát és új, a transzmembrán kálcium-, nátrium és kálium-ionfluxus változások követésére alkalmas in vitro módszert fejlesztett ki munkatársaival. A módszer alkalmazásával jelentős eredményeket ért el a gamma-aminovajsav membránreceptor által szabályozott transzmembrán kloridion fluxusok tanulmányozásában. Fontos eredményeket ért el több gyógyszerfejlesztés alatt álló vegyület hatásának különböző típusú glutamát, gamma-aminovajsav és nukleotid receptor agonista és antagonista funkcionális működésére gyakorolt hatásának kimutatásában;

KOVÁCS ILONÁT, az MTA doktorát, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Kognitív Tudományi Tanszék tanszékvezető egyetemi docensét,

Visual integration: development and impairments c. monográfiájáért, amely bemutatja az emberi látás fejlődésének a korábban hittnél hosszabb folyamatát, kiemelve az integrációs folyamatok szerepét a perceptuális tanulásban. Számos látási és pszichiátriai, illetve fejlődési zavarban mutatta ki a vizuális integráció sérülését, ezzel alapot teremtve a korai kompenzáció kialakítására;

NUSSER ZOLTÁNT, az MTA doktorát, a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet csoportvezetőjét,

a központi idegrendszeri szinaptikus jelátvitel subcelluláris szerkezeti és működési alapjainak felderítésében, és a tudatos érzékelés neuronhálózati folyamatinak értelmezésében elért kiemelkedő eredményeiért. Ezen komplex

funkcionális kérdések megválaszolásához a legmodernebb neurofiziológiai és molekuláris neuroanatómiai módszerek újszerű kombinációin keresztül jutott el;

SCHAFF ZSUZSÁT, az orvostudományok doktorát, a Semmelweis Egyetem II. Pathológiai Intézetének tanszékvezető egyetemi tanárát,

a vírusindukált daganatok kutatásában elért hazai és nemzetközi szinten kiemelkedő eredményeiért. Különösen a hepatitis vírusokkal, ezen belül a hepatitis C-vel, valamint ezen vírusok májrákkeltő hatásával foglalkozott. A májbetegségek és a májrákok differenciálásának és diagnosztizálásának nemzetközi szinten is elismert szakembere;

SZÉKELYHIDI LÁSZLÓT, a matematikai tudomány doktorát, a Debreceni Egyetem, Matematikai Intézet egyetemi tanárát,

aki az elmúlt öt esztendőben alapvető eredményeket ért el a diszkrét spektrálelmélet területén. Egy, a spektrálszintézissel kapcsolatos, közel 40 éve igazolni vélt tételre ellenpéldát talált, ami a kutatásoknak új irányt szabott. Szükséges feltételt adott a diszkrét spektrálszintézis fennállására, és egy csoportosztályon kimutatta ennek érvényességét. A diszkrét spektrálelmélet számos alkalmazását derítette fel a differencia-egyenletek, a digitális filtrálás, a polinomideálok leírása, a hipercsoportok és a klasszikus függvényegyenletek elmélete területein;

megosztott díjban részesítette

DÖVÉNYI ZOLTÁNT,

a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos igazgatóhelyettesét,

KISS EDIT ÉVÁT,

a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos főmunkatársát,

KOCSIS KÁROLYT,

a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos osztályvezetőjét,

KOVÁCS ZOLTÁNT,

a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos tanácsadóját,

MICHALKÓ GÁBORT,

a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos főmunkatársát és

TINER TIBORT,

a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos főmunkatársát,

a „Délkelet-Európa térképekben” című, 2005-ben megjelent munkájukért. A kötet több mint félszáz tematikus térkép és a hozzájuk kapcsolódó elemző-értékelő tanulmányok alapján mutatja be a régió szerteágazó (etnikai, vallási, gazdasági, társadalmi, politikai stb.) problémáit. A Kossuth Kiadónál angol és magyar nyelven megjelent, a maga nemében újdonságnak számító anyag, Magyarországon és külföldön egyaránt komoly tudományos érdeklődést váltott ki;

PAPP JÁNOST, a mezőgazdasági tudomány doktorát, a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kar, Gyümölcstermő Növények Tanszék egyetemi tanárát és

PORPÁCZY ALADÁRT, a mezőgazdasági tudomány doktorát, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Kertészeti Tanszék egyetemi tanárát,

a gyümölcstermő növények táplálkozásfiziológiai és agrokémiai tényezőinek kutatása, a tápanyag-gazdálkodási rendszerek megalapozása, illetőleg a bogyós-gyümölcsűek termesztésének fejlesztése, fajtahasználatának 19 új fajtával való felújítása, továbbá a ribiszke termékenyülésbiológiai tényezőinek feltárása terén kifejtett, nemzetközileg is elismert tudományos eredményeikért, a tudományos utánpótlás nevelésében és a tudományszervezésben végzett kiemelkedő teljesítményükért.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége
Akadémiai Újságírói Díjban
részesítette

DANISS GYŐZŐT, a Népszabadság nyugdíjas főmunkatársát,

aki közel két évtizede mutat példát arra, hogy a magyar nyelvvel kapcsolatban is lehet tudományosan helytálló, felelősségteljes, informatív és egyben élvezetes cikkeket közölni, napilapban is. Szakszerűsége, pontossága és megbízhatósága minden írását jellemzi. Különös értéke munkásságának a kisebbségi nyelvhasználók gondjainak bemutatása, legyen szó a szlovákiai magyar beiskolázásról vagy a magyarországi kisebbségi tannyelvű oktatásról. Igazi közszolgálati újságíró, aki megbízhatóan és sokoldalúan informál,

SÁLYI ANDRÁST, a Magyar Rádió szerkesztőjét,

aki műsoraiban kiválóan mutatja be riportalanyai segítségével a tudományos kutatás legújabb eredményeit, sikeresen ragadva meg az információözönből azt, ami valóban fontos és érdekes. A magyar elektronikus sajtóban a társadalomtudományokkal foglalkozó rendszeres műsorokban Sályi András követi a legszisztematikusabban nyomon az akadémiai intézetekben folyó kutatásokat. Az általa szervezett szakmai beszélgetések magas színvonalúak. A Magyar Rádióban több sikeres műsort is jegyzett szerkesztőként, műsorvezetőként,

FRIED JUDITOT, a Magyar Távirati Iroda Rt. újságíróját,

a Magyar Tudományos Akadémia tevékenységének hiteles, tárgyilagos bemutatásáért, a tudomány eredményeinek magas színvonalon történő közvetítéséért.

A Magyar Tudományos Akadémia a 2006. május 8–9-i közgyűlésének határozatai

1. A Közgyűlés meghallgatta az elnök és a főtitkár tevékenységéről szóló beszámolót, a hozzászólásokra adott válaszokat, és azokat elfogadta.
2. A Közgyűlés az elnök expozéjában előterjesztettek szerint egyetértett az Akadémia megújításának, modernizálásának elveivel. Támogatja a megvalósítás érdekében történő kezdeményezést.
3. A Közgyűlés elfogadta az Akadémia 2005. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót.
4. A Közgyűlés úgy foglalt állást, hogy az OTKA költségvetési státusa ne változzék.
5. A Közgyűlés elfogadta az Akadémia 2007. évi költségvetési irányelveit, annak preferenciáit, és felhatalmazza az Akadémia vezetését, hogy a 2007. évi költségvetés tárgyalásánál ennek megfelelően járjon el.
6. A Közgyűlés az előterjesztés szerint jóváhagyta a hasznosítható ingatlanok jegyzékének módosítását.
7. A Közgyűlés tudomásul vette a főtitkár által 2005-ben a társadalmi szervezetek részére adott támogatást.
8. A Közgyűlés az előterjesztés szerint módosította a Pszichológiai Intézet alapító okiratát.*
9. A Közgyűlés a Lukács Archívumot és Könyvtárt a Filozófiai Kutatóintézetbe visszahelyezte.*
10. A Közgyűlés elfogadta, hogy a főtitkár olyan esetekben, amikor a változás nem érinti a kutatóintézet alapkutatási tevékenységét, javaslatot tehet az AKT számára valamely kutatóintézet alapító okiratának olyan módosítására, ami vállalkozási tevékenységet tesz lehetővé az intézetben. A főtitkár az ilyen értelmű alapító okirat változtatást az AKT állásfoglalása alapján hagyhatja jóvá.
11. A Közgyűlés elfogadta az Akadémia 2005. évi tevékenységéről szóló, a kormány számára készülő tájékoztatót.
12. A Közgyűlés felkéri az elnökséget, hogy – a vitában elhangzottak szerint – egészítse ki az Alapszabály módosítására kiküldött Elnökségi Bizottságot. A Közgyűlés elfogadja az Alapszabály módosítására javasolt ütemtervet, és felkéri az Elnökségi Bizottságot, hogy javaslatát 2006. október végén, a rendkívüli közgyűlésen terjessze elő.
13. A Közgyűlés felhatalmazza az elnökséget, hogy a végrehajtást igénylő határozatokat hajtsa végre.
14. A Közgyűlés a Tudományetikai Bizottság tagjává választotta Poszler György rendes tagot.
15. A Közgyűlés köszönetét fejezi ki Pléh Csaba főtitkárhelyettesnek az egyetemi kutatások helyzetéről szóló tájékoztatásért.
16. A Közgyűlés elismerését fejezi ki Frühling Jánosnak, a Nyugati Magyar Tudományos Tanács elnökének tevékenységéért és a tájékoztatásért.
17. A Közgyűlés köszönetét nyilvánítja Somfai László rendes tagnak *Bartók Béla* c. tudományos előadásáért.
18. A Közgyűlés ugyancsak köszönetét fejezi ki a Gráf Zsuzsanna által vezetett Angelica Leánykarnak, továbbá a zongorán közreműködő Bogányi Gergely Kossuth-díjas zongoraművésznek a Bartók Béla születése 125. évfordulójának megünneplésére előadott *Falun* c. kórusmű előadásáért.
19. A Közgyűlés nagy örömmel és egyetértéssel vette tudomásul, hogy a 2006. évi Akadémiai Aranyérmet ünnepélyes keretek között Michelberger Pál rendes tag vette át az Akadémia elnökétől, és hogy az Akadémia 2006. évi Wahrmann Mór-érmét Csányi Sándor kapta a bankrendszer és a gazdaság hazai és külföldi versenyképességének növelése érdekében kifejtett tevékenységéért.
20. A Közgyűlés ugyancsak örömmel vette tudomásul, hogy Akadémiai Díjban részesültek: Hajdú Mihály, Kovács Ilona, Székelyhidi László, Papp János és Porpáczy Aladár (megosztott), Schaff Zsuzsa, Farkas József, Kardos Julianna, Nusser Zoltán, Barta Györgyi, Csörgő Tamás, valamint megosztottan Dövényi Zoltán, Kiss Edit Éva, Kocsis Károly, Kovács Zoltán, Michalkó Gábor, Tiner Tibor, továbbá, hogy Akadémiai Újságírói Díjban részesültek: Daniss Győző, Sályi András, Fried Judit.

A 2006. évi májusi közgyűlés
határozatainak mellékletei

Szám: E-516/2006
.

ALAPÍTÓ OKIRAT
(A módosításokkal* egységes szerkezetben)

A Magyar Tudományos Akadémia *(a továbbiakban: MTA)* elnökének 11/1964. MTA (A. K.13.) utasításával létesített MTA Pszichológiai Intézet *alapító okiratát az MTA 2006. májusi közgyűlése az alábbiak szerint módosította:*

1. A köztestületi költségvetési szerv
   1.1. neve: MTA Pszichológiai Kutatóintézet
   (a továbbiakban: kutatóintézet)
   1.2. székhelye: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18–22.
   1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége: az egyetemes tudományos haladást elősegítő – közvetlenül vagy közvetve a hazai gyakorlatban is hasznosítható – pszichológiai alapkutatások művelése, a pszichológia több területére kiterjedő tudományos kérdések komplex vizsgálata, a korszerű pszicholó-

* Lásd melléklet!

* A módosításokat *dőlt betűvel* jelezzük.

giai kutatási módszerek meghonosítása és fejlesztése, közreműködés a szakemberképzés és a tudományos utánpótlás nevelésének intézményes – graduális és posztgraduális – formáiban, kutatási együttműködés kialakítása hazai és külföldi tudományos intézményekkel, pszichológiai kutatások tudományos eredményeinek közreadása, népszerűsítése és gyakorlati alkalmazásuk elősegítése, tevékeny, segítőkész, a tudományos és a tudományetikai értékek érvényesülését szolgáló közreműködés a pszichológiai tudományos közéletben.

A kutatóintézet alaptevékenységgel összefüggő kiegészítő tevékenységet is végez (helyiségek bérbeadása);

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR: *22.11 Könyvkiadás*

22.13 Időszaki kiadvány kiadása

70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése

73.10 Műszaki kutatás, fejlesztés

73.20 Humán kutatás, fejlesztés

80.30 Felsőoktatás

80.42 Máshova nem sorolt felnőtt- és egyéb oktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének neve *(szakmai, gazdasági felügyeleti szerve)*:

Magyar Tudományos Akadémia

(cím: 1051 Budapest, Roosevelt tér 9.)

1.6. *felelős vezetője a kutatóintézet igazgatója, akit pályázati eljárás alapján az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa (a továbbiakban: AKT) javaslatára, legfeljebb öt évre az MTA elnöke bíz meg;*

1.7. vállalkozási tevékenységet nem végez.

2. A *kutatóintézet* szervezeti, működési rendjét, a belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza, amelyet az AKT hagy jóvá.

3. Az MTA a feladat ellátásához szükséges ingatlant külön megállapodás alapján bocsátotta a *kutatóintézet* rendelkezésére.

4. A *kutatóintézet* önálló jogi személy, *a részére jóváhagyott költségvetési előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkezik,* gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2006. július hó 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2006. május hó 30. nap

Ellenjegyzem:

Vizi E. Szilveszter s. k.,

a Magyar Tudományos Akadémia

elnöke

Szám: E-517/2006.

ALAPÍTÓ OKIRAT

(A módosításokkal egységes szerkezetben*)

A Minisztertanács 114/1951. MT határozatával alapított Magyar Tudományos Akadémia *(a továbbiakban: MTA)* Filozófiai Kutatóintézet *alapító okiratát az MTA 2006. májusi közgyűlése az alábbiak szerint módosította:*

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: MTA Filozófiai Kutatóintézet

(a továbbiakban: *kutatóintézet*)

1.2. székhelye: 1054 Budapest, Szemere u. 10.

1.3. *telephelye: Lukács Archívum és Könyvtár*

(1056 Budapest, Belgrád rkp. 2.)

1.4. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége: alapkutatások folytatása a filozófia területén, szakterületi információs feladatok ellátása, az információs társadalom filozófiai problémáinak kutatása;

1.5. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 *Humán kutatás, fejlesztés*

1.6. fenntartó köztestületének neve *(szakmai, gazdasági felügyeleti szerve)*:

Magyar Tudományos Akadémia

(1051 Budapest, Roosevelt tér 9.)

1.7. felelős vezetője a *kutatóintézet* igazgatója, akit *pályázati eljárás alapján az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa (a továbbiakban: AKT) javaslatára, legfeljebb öt évre* az MTA elnöke bíz meg;

1.8. vállalkozási tevékenységet nem végez.

2. A *kutatóintézet* szervezeti és működési rendjét, a belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza, *amelyet az AKT hagy jóvá.*

3. A feladatok ellátásához szükséges *ingatlanokat* a kutatóintézet bérli.

4. A *kutatóintézet* önálló jogi személy, *a részére jóváhagyott költségvetési előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkezik*, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2006. év július hó 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2006. év május hó 30. nap

Ellenjegyzem:

Vizi E. Szilveszter s. k.,

a Magyar Tudományos Akadémia

elnöke

* A módosításokat *dőlt betűvel* jelezzük.

Szám:E-518/2006.

ALAPÍTÓ OKIRAT

(A módosításokkal egységes szerkezetben*)

A gróf Teleki József 1826. évben tett felajánlása nyomán nemzeti közakaratból létrejött Magyar Tudományos Akadémia *(a továbbiakban: MTA)* Könyvtára *alapító okiratát az MTA 2006. májusi közgyűlése az alábbiak szerint módosította:*

1. A köztestületi költségvetési szerv
   1.1. neve: MTA Könyvtára
   (a továbbiakban: könyvtár)
   1.2. székhelye: 1051 Budapest, Arany János u. 1.
   1.3. telephelyei:
   kötészet (1077 Budapest, Király u. 77.)
   tároló raktár (2046 Törökbálint, DEPO raktárváros)
   1.4. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége: az MTA célkitűzéseinek megfelelően szolgálja a magyar tudományos kutatást, különös tekintettel az alapkutatásokra; elsőrendű feladata a tudományos kutatás előmozdítása és a tudományos ismeretek terjesztése; országos feladatkörű szakkönyvtárként gyűjteményét folyamatosan gyarapítja, megőrzi, feltárja és olvasóinak rendelkezésére bocsátja; fő gyűjtőköre a nyelvtudomány, az ókortörténet, a klasszika-filológia, az orientalisztika, az irodalomtudomány, az irodalomtörténet, a tudományszervezés és tudománytörténet, valamint hagyományosan a magyar történet; gyűjti a tudományos és irodalmi kéziratokat, régi és ritka könyveket, levéltári archiválást igénylő akadémiai ügyiratokat, tudománytörténeti dokumentumokat; a könyvtár alapszolgáltatásai: tájékoztatás a könyvtár, a magyar és nemzetközi könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól, más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérhetővé tétele, részvétel a könyvtárak közti dokumentum- és információcserében, számítógépes szakirodalmi információellátás, *részvétel a nyilvános könyvtári ellátás rendszerének működtetését és fejlesztését segítő szolgáltatások megvalósításában*;
   1.5. tevékenységi köre:
   TEÁOR 22.11 Könyvkiadás
   72.40 *Adatbázis-tevékenység, on-line kiadás*
   92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység
   1.6. fenntartó köztestületének neve *(szakmai, gazdasági felügyeleti szerve)*:
   Magyar Tudományos Akadémia
   (1051 Budapest, Roosevelt tér 9.)
   1.6.1. ágazati *irányítását* a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, közvetlen szakmai felügyeletét az MTA Vezetői Kollégiumának Könyvtári Bizottsága látja el,
   1.6.2. szakmai besorolása: országos szakkönyvtár;
   1.7. felelős vezetője a könyvtár főigazgatója, akit *pályázati eljárás alapján – a nemzeti kulturális örökség minisztere véleményét figyelembe véve – legfeljebb öt évre* az MTA elnöke bíz meg;
   1.8. vállalkozási tevékenységet nem végez.
2. A könyvtár szervezeti és működési rendjét, *a belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket* a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza, amelyet az MTA Vezetői Kollégiumának Könyvtári Bizottsága hagy jóvá.
3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlanok *közül a könyvtár székhelye és a törökbálinti tároló raktár az MTA törzsvagyonához tartozik, a kötészet bérelt helyiség.*
4. A könyvtár önálló jogi személy, *a részére jóváhagyott költségvetési előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkezik*, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.
5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2006. év július hó 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2006. év május hó 30. nap

Ellenjegyzem:

Vizi E. Szilveszter s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

* A módosításokat *dőlt betűvel* jelezzük.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2006. április 18-án megtartott üléséről

1. Javaslat az Akadémia 2007. évi költségvetési koncepciójára
Előterjesztő: Meskó Attila

Meskó Attila főtitkár rövid bevezetőjében az írásban is kiküldött anyag megerősítéseként elmondta, hogy az Akadémia 2007. évi költségvetési koncepciójának összeállításánál változatlanul az elmúlt években megfogalmazódott legfontosabb feladatok megvalósítása volt az elérendő cél, így: a kutatóhálózat gazdasági stabilitásának megteremtése, verseny-képességének fenntartása a világban és azon belül első helyen az EU környezetben, pályázóképességének növelése; a kutatási eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése az innovációs törvény által megteremtett jogszabályi keretek között; az egyes országosan kiemelt feladatok ellátásában való nagyobb volumenű részvétel; az alapkutatások mennyiségi és minőségi növelése az OTKA-programokon keresztül.

A hosszas vita során az elnökség tagjai általánosságban egyetértettek a célkitűzésekkel, kisebb módosításokat javasolva. Hangsúlyozták az európai uniós pályázatokhoz szükséges támogatás fontosságát, amely indokolja az MTA költségvetésének növelését is. Felhívták a figyelmet arra, hogy a következő időszakban az Akadémia legfontosabb feladata a kutatók/kutatóhálózat megtartása. AZ MTA egyik legnagyobb értéke a fiatal (35 év alatti) kutatók viszonylagosan nagy száma, és az ő megtartásukra külön figyelmet kell fordítani. A javasolt változtatásokkal együtt az MTA többletigénye mintegy 8 milliárd Ft az előző évi költségvetéshez képest. A főtitkár kérte az elnökség tagjainak támogatását, hogy Makara B. Gábor OTKA-elnökkel együtt ezt a költségvetési igényt képviseljék.

Az elnökség 18/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség – a javasolt kiegészítésekkel – egyhangú szavazással elfogadta a 2007. évi költségvetési koncepciót és annak közgyűlés elé terjesztését.

2. Tájékoztató az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójának akadémiai megünnepléséről
Előterjesztő: Meskó Attila

Meskó Attila főtitkár röviden tájékoztatta az elnökség tagjait az 1956-os forradalom és szabadságharc 50 éves évfordulója tiszteletére tervezett akadémiai ülésről. Az MTA elnöksége 2005. október 4-én hozott döntést az 50 éves évforduló tiszteletére történő megemlékezésről, felkérve valamennyi tudományos osztályt és akadémiai intézetet is a megemlékezésre. Külön kérte, hogy emlékezzenek meg azon köztestületi tagokról, akik 1956-os tevékenységükért retorziót, hátrányt szenvedtek. A központi megemlékezésre két napon, október 23-án és 24-én kerül sor. Október 23-án a Kormány által biztosított költségvetés felhasználásával az MTA Történettudományi Bizottsága szervezi az ünnepi ülést. Az október 24-i rendkívüli ünnepi közgyűlés szervezését az Akadémia vezetősége irányítja. E közgyűlés egyetlen napirendi pontja a megemlékezés, ahol beszédet mond Vizi E. Szilveszter, az Akadémia elnöke, Király Béla, tábornok, az MTA külső tagja, Szörényi Éva, Kossuth-díjas művésznő, Henry Kissinger, az USA volt külügyminisztere és Kosáry Domokos, az MTA volt elnöke.

Vizi E. Szilveszter elnök kérte, hogy a tudományos osztályok is emlékezzenek meg 1956-ról, gyűjtsék össze azon tudósok nevét, akik 1956 áldozatai, károsultjai voltak. Kérte, hogy erről adjanak tájékoztatását az elnöknek és az elnökségnek. Bejelentette, hogy sor kerül I. Tóth Zoltán akadémikus – aki 1956. október 25-én sortűz áldozata lett – emlékére egy szobor avatására is. Az illetékes vezető a szoboravatás ügyében Marosi Ernő társadalomtudományi alelnök, művészettörténész.

Az elnökség 19/2006. számú állásfoglalása

1. Az elnökség köszönettel tudomásul vette az 1956-os megemlékezésekkel kapcsolatos tájékoztatót.
2. Az elnökség a soron következő ülés napirendi pontjai közé felvette a tudományos osztályok elnökeinek beszámolóját az ünnepségsorozattal kapcsolatos osztály-megemlékezések terveiről, illetve 1956 tudós áldozatairól.

3. Javaslat a köztestület tagjainak az Akadémia tevékenységébe való intenzívebb és nagyobb létszámú bevonásának lehetőségeire
Előterjesztő: Tolnai Márton

Tolnai Márton igazgató rövid ismertetőjében elmondta, hogy az előterjesztés célja tájékoztatást adni a hazai nem akadémikus köztestületi tagokkal való kapcsolattartás, együttműködés helyzetének jelenlegi főbb elemeiről, továbbá megfogalmazni néhány lehetséges irányt, amelyek felé e kapcsolatokat lehet fejleszteni. Felhívta a figyelmet a köztestület tagjaira vonatkozó statisztikai adatokkal kapcsolatban, hogy 2005-ben a köztestület taglétszámának növekedése az előző évekhez képest lelassult. A köztestülettel kapcsolatos és az egyes tudományterületi tendenciák változatlanok, az átlagéletkor kis mértékben csökkent. A hazai MTA és tudomány doktora fokozattal rendelkezőknek kb. 93%-a, a kandidátusoknak kb. a 2/3-a, míg a PhD-fokozattal rendelkezőknek kb. 1/3-a tagja a köztesületnek. Így a 11 400 köztestületi tag mellett ma Magyarországon 10 000 körüli a tudományos fokozattal rendelkező, nem köztestületi tagok száma.

A vita során felmerült, hogyan lehetne a PhD-fokozattal rendelkezőket nagyobb számban bevonni a köztestület

működésébe, felhívni a figyelmet a tagsággal járó előnyökre, kedvezményekre. Javaslat hangzott el arra, hogy a doktori iskolák vezetőit keressék meg az ügyben, hogy a frissen végző PhD-sek részére ajánlják ezt a lehetőséget. Mivel a tudományos osztályok bizottságainak tagjai közvetlen kapcsolatban vannak a doktori iskolák vezetőivel, az említett feladatot ők vállalhatnák fel. A belépési nyilatkozat az MTA honlapjáról letölthető, ezért javasolták, hogy ehhez csatoljanak egy rövid tájékoztatót a köztestületi tagság előnyeiről, illetve megfontolandó egy „junior" csoport létrehozása, a 32 éven aluli köztestületi tagokból. Az írásbeli előterjesztés kiegészítését javasolták a határon túli magyar köztestületi tagokra vonatkozó résszel, továbbá felkérték a tudományos osztályok titkárságait is, hogy foglalkozzanak az előterjesztésben foglaltakkal, valamint a vitában elhangzottakkal.

Az elnökség 20/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség az előterjesztést a javasolt kiegészítésekkel együtt elfogadta.

4. Előterjesztés az Akadémia Ügyrendjének, valamint „Az akadémikussá választás eljárási szabályai" c. szabályzatának módosításáról
Előterjesztők: Berényi Dénes, Gulyás Balázs, Demcsik Tamás

Gulyás Balázs, a Nyugati Magyar Tudományos Tanács ügyvezető igazgatója a külső tagok nevében előterjesztette azt az igényt, hogy az MTA külső tagjai az eddiginél intenzívebben vehessenek részt a tagválasztási folyamatban. Konkrétan két kérés fogalmazódott meg, egyrészt a külső tagok is terjeszthessenek fel tagjelölteket, másrészt véleményezhessék a jelölteket. A Vezetői Kollégium két alkalommal tárgyalta a kérdést, amely pozitív fogadtatásra talált, véleményük szerint jelen esetben nem jogszerzésről, hanem jogérvényesítésről van szó. A VK szerint indokolt, hogy a külső tagok részt vehessenek a felterjesztésben mind a külső, mind a levelező tagok esetében, oly módon, ha két hazai taghoz csatlakozik egy külső tag ajánlóként. Szavazati jogot a külső tagok nem nyernek a továbbiakban sem.

A kérdésről élénk vita bontakozott ki, amelyben szó esett a minőség megőrzésének fontosságáról, a határokon túliak szerepéről az MTA életében, a Kárpát-medencei magyar tudományosság bekapcsolásáról a hazai tudományos életbe.

Megfogalmazódott, hogy az előterjesztés integrálódjon a Maróth Miklós vezette bizottság készítette anyagba, és azt tárgyalja meg az Akadémikusok Gyűlése, majd döntsön a kérdésben. Megfontolásra ajánlották, hogy minden akadémiai tag csak egy külső tagot ajánlhasson. Javasolták, hogy külső tagok számánál is legyen felső korlát, hasonlóan a hazai akadémikusokhoz.

Vizi E. Szilveszter elnök bejelentette, hogy az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kolozsvárott a jövőben a Magyar Tudományos Akadémia 6. területi bizottságaként fog működni. Az EME alapításától kezdve szoros kapcsolatban áll az Akadémiával, az Európai Unión belül jogilag is lehetőség lesz e kapcsolat szorosabbra fűzésére.

Az elnökség 21/2006. számú állásfoglalása

1. Az elnökség többségi szavazással – négy tartózkodás mellett – javasolta, hogy a Maróth Miklós vezette, tagválasztással foglalkozó bizottság a külső tagok választásának ügyét is vizsgálja meg.
2. Az elnökség javasolja, hogy a bizottság terjessze az Akadémikusok Gyűlése elé elfogadásra, hogy a külső tagok kapjanak a tagválasztási folyamatban jelölési jogot, két hazai tag mellett egy külső tag ajánlhasson levelező-, illetve külsőtag-jelöltet.

5. Igazgatói kinevezések általános elvei és gyakorlata
Előterjesztő: Pléh Csaba

Pléh Csaba főtitkárhelyettes a helyszínen kiosztott írásos előterjesztés kiegészítéseként elmondta, hogy az MTA vezetése kiáll a főállás elsődlegessége mellett. Az igazgatóknál különösen fontos ennek az elvnek az érvényesítése, hiszen egy akadémiai intézet vezetése mindenképpen teljes embert igényel.

Az elnökség 22/2006. számú állásfoglalása

1. Az elnökség egyetértett azzal a javaslattal, hogy az igazgatói pályázatok kiírásában a jövőben szerepeljen az a megszorítás, amely szerint „A pályázó vállalja, hogy megbízása esetén más vezetői beosztást – különösen dékáni, rektori, tanszékvezetői – nem vállal, az esetlegesen meglévő hasonló megbízatását az igazgatói kinevezést követő 6 hónapon belül megszünteti vagy szünetelteti. Törekszik arra, hogy az igazgatói megbízatása idején e mellett legfeljebb egy 50%-os munkaidejű munkaviszonya legyen."
2. Az elnökség megbízta Szamkó Józsefnét, a Pénzügyi Főosztály vezetőjét, hogy készítsen előterjesztést, amelyben az igazgatók jogállását mutatja be, különös tekintettel arra, hogy az igazgatók milyen jogosítványokkal rendelkeznek. Az elkészült anyag kerüljön az elnökség elé megvitatásra.

6. Tájékoztató a közgyűlés előkészítéséről
Előterjesztő: Pannonhalmi Kálmán

Pannonhalmi Kálmán főosztályvezető röviden ismertette a májusi közgyűlés előkészítését. A közgyűlés technikai előkészületei hagyományos módon történnek, a kiküldendő anyag az előző évhez hasonlóan CD-n kerül postázásra. A CD tartalmazza: a meghívót, a programfüzetet, a főtitkári beszámolót, a 2005. évi költségvetés teljesítéséről szóló beszámolót, a 2007. évi költségvetési koncepciót, a hasznosítható ingatlanokkal kapcsolatos előterjesztést, a Pszichológiai Intézet alapító okiratának módosítását, a Lukács Archívum elhelyezéséről szóló előterjesztést, az MTA 2005. évi Kormánytájékoztatóját, az Alapszabály-módosítást, az MTA által készített tudománypolitikai koncepciót, az intézeti eredményeket bemutató két füzetet, a Tudományetikai Bizottság kiegészítéséről szóló előterjesztést, a köztestületi adatok bemutatását és a közgyűlési bizottságok beszámolóját. Emellett az Akadémikusok Gyűlése részére a

tagválasztásról szóló előterjesztés kerül a CD-re. Várhatóan a helyszínen kerül kiosztásra az Almanach, amely ebben az évben nyomtatott formában kerül kiadásra. Javaslat érkezett, hogy a CD-re kerüljön rövid tájékoztatás a World Science Forum előkészületeiről is.

Az elnökség 23/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség a 2006. májusi közgyűlés előkészületeiről szóló beszámolót tudomásul vette.

7. Egyebek között

7.1. Vizi E. Szilveszter elnök bejelentette, hogy a 3. World Science Forum előkészületeiről Meskó Attila főtitkár és Gulyás Balázs ügyvezető igazgató a következő elnökségi ülésen ad tájékoztatást.

7.2. Vizi E. Szilveszter elnök bejelentette, hogy Molnár Károllyal, a Rektori Konferencia elnökével közösen a Rektori Konferencia elé terjesztenek egy anyagot az egyetemek és az akadémiai kutatóhelyek együttműködéséről. Az ülésre az oktatási miniszter is meghívást kap majd. Keviczky László akadémikus javasolta, hogy a Magyar Akkreditációs Bizottság Doktori Bizottsága által készítendő, PhD-ről szóló törvényjavaslatot is vegyék figyelembe az előterjesztés elkészítése során.

7.3. Vizi E. Szilveszter elnök felkérte az elnökség tagjait és az MTA Titkársága főosztályvezetőit, hogy tegyenek javaslatot a közgyűlésen elhangzó elnöki expozé által tárgyalandó témákra.

7.4. Pléh Csaba főtitkárhelyettes tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy Király Béla külső tag, az Atlantic Research and Publications képviselője szerződést kötött az Akadémiával. E szerződés lényege, hogy a történeti könyvsorozatokat kiadó vállalkozás megpróbálja elérni a kiadványokat világszerte terjesztő, New York-i Columbia University Pressnél, hogy a jövőben az eddig megjelent 128 humán, társadalomtudományi kötet, valamint a Király Béla, Ormos Mária és Romsics Ignác szerkesztette könyvsorozat terjesztésén túlmenően vállalja nem humán tárgyú művek terjesztését is. Pléh Csaba kérte az elnökség támogatását, hogy levelet küldjön a szerződés másolatával együtt a természettudományi osztályok elnökeihez, amelyben felkéri őket a felkínált lehetőség megvizsgálására.

Az elnökség 24/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség a kért felhatalmazást Pléh Csaba főtitkárhelyettesnek megadta.

7.5. Pléh Csaba főtitkárhelyettes megköszönte az osztályelnököknek és az osztálytitkároknak a kutatócsoporti pályázatokhoz leadott bírálói névsorokat. Tájékoztatta az elnökséget, hogy a osztályelnökökkel – szükség szerint – egy-egy bíráló ügyében még konzultálni fognak. A kijelölt bírálókat már elektronikusan megkeresték.

A főtitkárhelyettes beszámolt egy, már korábban felmerült problémáról is. Az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem részéről Staller Tamás jelenlegi kutatócsoport-vezető megkereste az Akadémiát, hogy a kiírás szerint a kutatócsoport-vezetők kizárólag akadémikusok, illetve az MTA, vagy a tudomány doktorai lehetnek, míg a korábbi ciklusban az Akadémia lehetőséget adott az egyházi egyetemeknek arra, hogy nem akadémiai doktorok is pályázhassanak, mivel az MTA-n hittudományból nem lehet doktori címet szerezni.

Pléh Csaba válaszként javasolta, hogy mivel e cím szerzésére a múltban sem volt lehetőség az Akadémián és ezt a jövőben sem tervezik, viszont a kiírás felhívja a figyelmet, hogy több felsőoktatási kutatócsoport vezetője közösen nyújtson be pályázatot, így a hittudományi egyetemeknek is módjuk nyílhat pályázatot benyújtani, társulva más csoporttal. Másik lehetőség, miszerint ismét adjon kivételként lehetőséget az Akadémia a pályázatra, ezt azonban a főtitkárhelyettes a maga részéről nem támogatja, így kérte az elnökség elvi állásfoglalását.

Az elnökség 25/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség egyetértett abban, hogy ne legyen lehetőség a kivételek alkalmazásra a soron következő kutatócsoporti ciklusban.

7.6. Gyulai József osztályelnök a tudományos osztály nevével kapcsolatban tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy az osztály tagjai szeretnék az angol megnevezésben a jövőben az Engineering Sciences kifejezést használni a Technical Sciences helyett, magyarul pedig Mérnöki Tudományok Osztályára módosítanák a jelenlegi Műszaki Tudományok Osztálya helyett.

Vizi E. Szilveszter elnök felhívta a figyelmet, hogy a névváltozásra az alapszabály, ügyrend módosítása kapcsán kerülhet sor. Az angol név esetében nincs kifogás a névmódosítás ellen.

Horn Péter osztályelnök javasolta, hogy készítsenek felmérést, hány osztály szeretné megváltoztatni elnevezését.

7.7. Vizi E. Szilveszter elnök tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy az Alapszabály-módosítással foglalkozó bizottság április 19-én ülésezik. Felhívta a figyelmet, hogy az akadémiai törvény módosítására a politikai pártoknak is vannak elképzelései, így szerencsés lenne, hogy az Akadémia mintegy elébe menne ezeknek a módosításoknak, legalább az Alapszabály ügyében. Amennyiben erre a májusi közgyűlésen nem lesz mód, akkor az őszi ülésen lehet folytatni a munkát.

A Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2006. március 13-i ülésének (AKT 2/2006.) állásfoglalásai

Napirend:

1. Tájékoztatás aktuális tudománypolitikai kérdésekről (beleértve a január 10-i igazgatói értekezletet). Előadó: Meskó Attila, főtitkár.
2. Beszámoló az AKT 2005. évi tevékenységéről.
3. Javaslat a Lukács Archívum és Könyvtárnak a Filozófiai Kutatóintézetbe való visszahelyezésére (Előadó: Pléh Csaba főtitkárhelyettes)
4. Egyebek:
   – Tájékoztatás a támogatott kutatócsoportok új pályáztatásáról.
   – Tájékoztatás igazgatói pályázatokról.

AKT 1/2/2006. (III. 13.) állásfoglalás:

Főtitkár úr tájékoztatást adott aktuális tudománypolitikai kérdésekről. Elmondta, hogy mind az MTA vezetői, mind az igazgatói kar úgy látja, hogy az intézethálózatban lévő óriási szellemi érték megőrzése, a társadalom és a gazdaság versenyképessége hatékonyabb segítése érdekében határozott lépéseket kell tenni. Ezek megtételére *Reform bizottságot* szükséges létrehozni. A Reform bizottság első feladata kimunkálni az MTA Alapszabálya módosítását.

Beszélt az MTA 2006. évi költségvetéséről is. A teljes költségvetés 38,9 milliárd Ft, nominálisan csak kicsivel több a tavalyinál. A költségvetés része az a 911 millió Ft-os keret, amely elnöki döntéssel olyan kutatásokat kedvezményez, amelyek várhatóan a társadalom és a gazdaság versenyképességét hatékonyan növelő eredményt hoznak.

Az AKT a tájékoztatást tudomásul vette azzal, hogy igényli az Alapszabály tervezett módosításainak megtekintési lehetőségét.

AKT 2/2/2006. (III. 13.) állásfoglalás:

Az AKT egyhangúlag elfogadta az AKT és kuratóriumainak 2005. évi tevékenységéről szóló beszámolót a kiegészítésekkel együtt.

AKT 3/2/2006. (III. 13.) állásfoglalás:

Az AKT megtárgyalta a Lukács Archívum és Könyvtárnak a Filozófiai Kutatóintézetbe való visszahelyezésére vonatkozó írásos előterjesztést.

Az AKT egy tartózkodással támogatta, hogy a Lukács Archívum és Könyvtárnak a Filozófiai Kutatóintézetbe való visszahelyezésére vonatkozó javaslat kerüljön a közgyűlés elé.

AKT 4/2/2006. (III. 13.) állásfoglalás:

Az AKT-t főtitkár úr tájékoztatta a kutatócsoporti támogatás elnyerésére vonatkozó pályázat kiírásáról a 2007. január 1-től 2011-. december 31-ig tartó ciklusra. A pályázati kiírás elektronikusan április elején jelenik meg, döntés a pályázatokról az AKT július 10-i ülésén lesz. Az AKT döntésének előkészítésére kérte, hogy a tudományterületi szóvivők április közepéig tegyenek javaslatot 1-1 AKT-tagra a döntéselőkészítő bizottságba.

AKT 5/2/2006. (III. 13.) állásfoglalás:

Tájékoztatás hangzott el a folyamatban levő igazgatói pályázatokról.

Az AKT egyhangúlag támogatta azt a javaslatot, hogy a gondos elbírálás érdekében az SzBK Enzimológiai Intézet jelenlegi igazgatója kapjon két hónapos hosszabbítást.

AKT 6/2/2006. (III. 13.) állásfoglalás:

A testület megtárgyalta a Pszichológiai Kutatóintézet alapító okiratának megváltoztatására benyújtott javaslatot.

Az AKT egyhangúlag támogatta a Pszichológiai Kutatóintézet alapító okiratának módosítására vonatkozó tervezetet.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ
a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

BARTHOLY JUDIT
„A Kárpát-medence éghajlati múltjának rekonstrukciója és a jövőben várható tendenciák becslése” című munkája alapján,

BOJTÁRNÉ BAGI KATALIN
„Szemcsehalmazok mikroszerkezetének vizsgálata” című munkája alapján,

ELEKFI LÁSZLÓ
„Predikatív viszonyok értelmezése és szerepe (különösen a magyar szakirodalomban)” című munkája alapján,

KENGYEL MIKLÓS
„A bírói hatalom és a felek rendelkezési joga a polgári perben” című munkája alapján,

KOZMA DÁVID
„Diasztereomer- és enantiomerkeverékek előállítása és elválasztása” című munkája alapján,

NAGY IMRE

„Iskola és színház (A magyar iskolai komédia a XVIII. században és Csokonai vígjátékai)" című munkája alapján,

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

a Magyar Tudományos Akadémia elnöke pályázatot hirdet a

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

főigazgató-helyettesi munkakörének betöltésére **2007. év január 1**-jétől kezdődően.

A főigazgató-helyettes feladata:

- a szervezeti egységek munkájának összehangolása;
- a könyvtár info-kommunikációs stratégiájának kialakítása;
- a hazai és nemzetközi kapcsolatok ápolása;
- részvétel a főigazgatói döntések előkészítésében, a pénzügyi és anyagi eszközök felosztásában;
- a főigazgató helyettesítése eseti megbízás alapján.

A pályázókkal szemben támasztott követelmények:

- a 150/1992. (XI. 20.) Korm.rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti szakirányú egyetemi végzettség,
- legalább ötéves szakmai gyakorlat,
- kiemelkedő szakmai vagy tudományos tevékenység,
- büntetlen előélet.

Szakmai gyakorlati időnek minősül a szakirányú felsőfokú végzettségnek megfelelő munkakörben, valamint az intézmény alaptevékenységének megfelelő munkakörben korábban eltöltött valamennyi jogviszony (R. 6. § (15) bekezdés).

A nemzeti kulturális örökség minisztere – indokolt esetben, a kinevezési jogkör gyakorlója javaslatára – felmentést adhat a szakmai gyakorlati idő letöltésének követelménye alól (R. 6. § (13) bekezdés).

A pályázat elbírálása során előnyt jelent:

- vezetői és közigazgatási gyakorlat,
- átfogó tapasztalat az info-kommunikációs technika könyvtári alkalmazása, az elektronikus tartalmak és digitális könyvtárak kialakítása, valamint működtetése terén,
- az angol nyelv tárgyalási szintű ismerete.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a végzettséget és a nyelvtudást igazoló okiratok hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot, amelyben szerepel a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának és beosztásának megjelölése,
- a pályázó szakmai közleményeinek bibliográfiáját,
- nem a Magyar Tudományos Akadémia alkalmazásában álló pályázó esetén három hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a pályázó jelenlegi munkáltatójától származó, egy évnél nem régebbi szakmai minősítését (49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet 7. §).

A pályázat nyertese főigazgató-helyettesi megbízást és határozatlan időre szóló közalkalmazotti kinevezést kap a munkakör betöltésére. A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra szól.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia elnökének (1245 Budapest, Pf. 1000) kell benyújtani, az Akadémiai Értesítőben történő megjelenéstől számított 1 hónapon belül.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia elnöke által felkért szakmai bizottság véleményezi, amelynek tagja egy-egy a Közalkalmazotti Tanács, illetve a reprezentatív szakszervezet által delegált tag is (R. 7. § (6) bekezdés). A pályázatok a benyújtási határidőt követően 30 napon belül kerülnek elbírálásra. Amennyiben a pályázat eredménytelen, a pályázatot 90 napon belül meg kell ismételni (R. 7. § (10) bekezdés).

Vizi E. Szilveszter s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet középiskolában (gimnáziumban, szakközépiskolában) huzamosabb ideje (legalább öt éve) főállásban oktató pedagógusok érdemes tudományos munkásságának elismerésére.

Pályázni lehet olyan tudományos munkával (monográfiával, nagyobb lélegzetű tanulmánnyal, kísérleti eljárási eredménnyel, forráskiadvánnyal stb.), amelynek hozama tényleges előrelépést jelent az adott kérdéskör alaposabb tudományos feltárása terén. A pályázatokhoz mellékelni kell a pályázó szakmai önéletrajzát, valamint a középiskola igazolását a tanári pályán eltöltött évekről.

A pályamunkát a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának címezve, illetékesség szerint az **MTA Titkársága Természettudományi** vagy **Társadalomtudományi Főosztályának vezetőjéhez** kell benyújtani (1245 Budapest, Pf. 1000). A pályamunkákat elektromos adathordozón is be lehet nyújtani.

A pályamunka beadási határideje **2006. szeptember 30**.

A korábban elnyert díj birtokosa öt év után pályázhat ismételten.

A benyújtott pályaművet a tudományterületileg illetékes akadémiai kutatóintézet vagy szakbizottság bírálja el. A pályadíjak odaítéléséről a bírálók értékelő véleménye alapján az MTA főtitkára dönt.

Évente 12 pályadíj kerül kiosztásra. A pályadíj összege egyénenként százötvenezer forint. A pályázat eredményéről a pályázók névre szóló értesítést kapnak.

A pályadíj ünnepélyes átadására 2006. december közepén kerül sor, amelyről az MTA a sajtó útján tájékoztatja a szélesebb közvéleményt.

Dr. Meskó Attila s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

Az Arany János Közalapítvány a Magyar Tudományért

OLÁH GYÖRGY SZAKKURATÓRIUMA

pályázatot hirdet a tágabb értelemben vett szerves kémia területén működő 45 éves vagy annál fiatalabb kutatók támogatására, eredményeinek elismerésére alapított

OLÁH GYÖRGY-DÍJ

elnyerésére. A díj, amely éremből és pénzjutalomból (összege **2006-**ban **1 500 000** Ft) áll, jelölés vagy pályázat útján nyerhető el**.** A díj átadására a Magyar Tudomány Napjához kapcsolódóan 2006. novemberben kerül sor.

A díj elnyerésére benyújtott összeállításnak tartalmaznia kell a jelölt/pályázó

– szakmai életrajzát,
– referált folyóiratban megjelent közleményeinek jegyzékét,
– 5 legfontosabbnak ítélt hivatkozásának bibliográfiai adatait, a hivatkozások szövegkörnyezetét,
– legfontosabb tudományos eredményeinek összefoglalását 10 sorban,
– kutatási tervének rövid összefoglalását,
– továbbá jelölés esetén a jelölő ajánlását.

A jelöléseket/pályázatokat a kuratórium bírálja el és 2006. szept. 30-ig dönt a díj odaítéléséről.

A jelölési/pályázati anyagok, benyújtásának határideje

2006. augusztus 31.

az MTA Kémiai Tudományok Osztályára címezve (1051 Bp., Nádor u. 7., I. em. 112.).

A jelölési/pályázati anyagokat kérjük, hogy elektronikus úton is jutassák el a pappe@office.mta.hu címre a fent megadott határidőig.

Az MTA Kémiai Tudományok Osztálya 1984-ben **Novicardin Díjat** létesített. A díj odaítélése jelölés vagy pályázat útján történik.

A díjjal évente egy olyan, a kémia, az orvostudomány, a biológia vagy más tudományok területén dolgozó személyt lehet jutalmazni, aki az Alapítványrendelő által létrehozott készítmény, a NOVICARDIN vizsgálatában vagy a rákbetegség gyógyítását szolgáló gyógyszerek kutatásában kiemelkedő eredményt ért el.

A jelöléseket, illetve a pályázatokat **2006. szeptember 1-ig** lehet az MTA Kémiai Tudományok Osztályára (1051 Budapest, Nádor u. 7.) benyújtani, mellékelve egy összeállítást a tudományos közleményekről, illetve szabadalmakról.

A díj odaítélésére az MTA Biológiai-, Kémiai- és Orvostudományok Osztályának a képviselőiből álló bizottság tesz javaslatot a Kémiai Tudományok Osztályának, mely orvosokkal, illetve biológusokkal kibővített ülésén hozza meg a határozatát.

A Magyar Tudományos Akadémia, a Budapesti Műszaki Egyetem, az Ipari Minisztérium, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Gyógyszeripari Egyesülés és a Magyar Kémikusok Egyesülete a kimagasló hazai szintetikus szerves kémiai kutatások jutalmazására 1983-ban **Zemplén Géza Díjat** alapított.

Az alapítók képviselőiből alakult bizottság (a megszűnt Gyógyszeripari Egyesülés helyét 1992 óta a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége tölti be, az Ipari Minisztérium jogutódja a Gazdasági Minisztérium, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság jogutódja az Oktatási Minisztérium) az MTA Szerves és Biomolekuláris Kémiai Bizottságnak a javaslatát figyelembe véve 2006-ban jelölés alapján egy **550 000 Ft-os Fődíj,** negyven évesnél nem idősebb kutatók számára pedig jelölés vagy pályázat alapján egy **250 000 Ft-os Ifjúsági díj** és az ezekkel járó emlékérmek, valamint oklevelek odaítéléséről dönt.

Felhívjuk a szintetikus szerves kémia területén dolgozókat, hogy jelölésüket vagy saját pályázati anyagukat

2006. augusztus 31-ig

az MTA Kémiai Tudományok Osztályára (1051 Budapest, Nádor u. 7.) küldjék be.

A jelöléshez, illetve a pályázatokhoz mellékelni kell egy tudományos életrajzot, összeállítást a tudományos közleményekről és a szabadalmakról.

a Zemplén Géza Díj odaítélésére
alakult Bizottság

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16—17 óra között – bármely természetű ügyben – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Meskó Attila, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15:30—17:00 óra között – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója
Budapest, 2006. Nyomdai táskaszám: 4472
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. – Termékmenedzser: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865–9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 4692,– Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 391,– Ft áfával.